

Actiepunten najaar 2017

Inleiding

Naast de acties die nodig zijn in verband met de Belastingplannen 2018 zijn er jaarlijks terugkerende acties die u voor het einde van het jaar moet ondernemen, maar die u gemakkelijk zou kunnen vergeten. Deze brief bevat een overzicht van deze actiepunten. Daarnaast brengen we tips en attentiepunten onder uw aandacht die samenhangen met regelingen die eindigen of juist beginnen aan het eind van dit jaar. Door tijdig in actie te komen of juist even te wachten tot volgend jaar, kunt u fiscaal voordeel behalen.

Actiepunten in de inkomstenbelasting

Herinvesteer op tijd

Wanneer u nog een herinvesteringsreserve heeft die dit jaar gebruikt moet worden, investeer dan nog in 2017. Dat is het geval als 2017 het derde jaar is na het jaar waarin u de herinvesteringsreserve vormde. Hiermee voorkomt u dat u de reserve aan de belastbare winst moet toevoegen.

Spread uw investeringen voor meer kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

Voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) is het bovendien zinvol om te bekijken of u bepaalde investeringen nog in 2017 moet doen of dat het juist gunstiger is om deze door te schuiven naar 2018. Het spreiden van investeringen kan u meer KIA opleveren. Investeert u tussen € 2.300 en € 56.192, dan krijgt u hierover 28% KIA. U ontvangt voor een totale investering tussen € 56.192 en € 104.059 een vast bedrag van € 15.734. Voor investeringen van in totaal tussen € 104.059 en € 312.176 neemt dit vaste bedrag geleidelijk af. Boven een investeringsbedrag van € 312.176 krijgt u geen KIA meer. Investeert u meer, dan is het dus altijd voordeliger om de investeringen over 2 jaren te spreiden.

Pas op voor de desinvesteringsbijtelling

Heeft u voor uw investeringen investeringsaftrek genoten? Voorkom dan een desinvesteringsbijtelling. U krijgt hiermee te maken als u voor een bedrijfsmiddel investeringsaftrek heeft geclaimd, maar u dit bedrijfsmiddel verkoopt binnen 5 jaar na het begin van het jaar, waarin u de aftrek had geclaimd. Ook als u binnen die termijn een handeling verricht die met verkoop gelijk te stellen is - u brengt bijvoorbeeld een bedrijfsmiddel over naar uw privévermogen - krijgt u met de desinvesteringsbijtelling te maken. Check daarom altijd eerst de investeringsdatum, voordat u tot desinvesteren overgaat. Wellicht moet u dat pas in 2018 doen.

Voorkom dat oude verliezen niet meer verrekenbaar zijn

Heeft u in het verleden verliezen geleden, dan kunt u die verrekenen met winsten van de voorafgaande 3 jaar of met de winsten van de negen volgende jaren. Dit betekent dat verliezen uit 2008 na 31 december 2017 niet meer verrekenbaar zijn. Door tijdig actie te ondernemen, kunt u (een deel van) de verliezen wellicht toch nog verrekenen. Dat kan bijvoorbeeld door stille reserves in bedrijfsmiddelen te realiseren. Uw adviseur kan voor u onderzoeken welke mogelijkheden u nog heeft.

Einde restschuldregeling eigen woning nadert

De restschuldregeling zorgt sinds 29 oktober 2012 bij menig huizenverkoper voor enige verlichting. De regeling maakt het mogelijk dat de huizenverkoper die zijn/haar woning verkoopt voor minder dan de hypothecaire lening en dus een restschuld heeft, de rente over die restschuld mag aftrekken van zijn box-1-inkomen gedurende maximaal 15 jaar. De restschuld is echter eigenlijk geen eigenwoningsschuld in box 1 waarvan de rente aftrekbaar is, maar een schuld in box 3 waarvan de rente niet aftrekbaar is. De restschuldregeling maakt dat dus - onder voorwaarden - toch mogelijk. De restschuld hoeft niet te worden afgelost. Na de periode van 15 jaar renteaftrek verhuist de schuld alsnog naar box 3. De restschuldregeling geldt alleen voor restschulden die zijn ontstaan in de periode 29 oktober 2012 tot en met 31 december 2017.

Geen verlenging

De restschuldberegeling wordt aan het eind van dit jaar niet verlengd. Staatssecretaris Wiebes vindt dat de woningmarkt voldoende is hersteld. De restschuldberegeling geldt daarom nog voor restschulden die uiterlijk zijn ontstaan op 31 december 2017. De renteaftrek van deze schulden eindigt dus uiterlijk op 1 januari 2033. Restschulden die op of na 1 januari 2018 ontstaan, zijn schulden in box 3 waarvan de rente niet aftrekbaar is.

Geen minimumlooptijden meer voor eigenwoningpolissen

Heeft u een kapitaalverzekering eigen woning (KEW) of een spaarrekening eigen woning (SEW) of een beleggingsrecht eigen woning (BEW)? U kunt dan bij uitkering gebruikmaken van een vrijstelling in box 1, mits u de uitkering gebruikt om uw eigenwoningschuld of een restschuld af te lossen. Tot 1 april 2017 moest u daarvoor ook eerst minimaal 15 jaar (lage vrijstelling) of 20 jaar (hoge vrijstelling) premie of inleg hebben betaald, maar dat hoeft niet meer. U kunt de vrijstelling in box 1 nu dus ook benutten als u met het gespaarde of belegde vermogen in de spaar- of beleggingshypotheek tussentijds (een deel van) uw eigenwoningschuld wilt aflossen. Zo kunt u jaarlijks boetevrij 10% (soms 20%) aflossen en de restantschuld in één keer belastingvrij aflossen, zodra het belegde of gespaarde vermogen gelijk is aan de resterende eigenwoningschuld. Ook is het mogelijk om bij het einde van de rentevaste periode de eigenwoningschuld belastingvrij af te lossen met het opgebouwde vermogen in de KEW, SEW of BEW. U moet dan wel vanaf het begin jaarlijks premie of inleg hebben betaald binnen de geldende bandbreedte. Dit wil zeggen dat de hoogste premie of inleg maximaal een 10-voud is van de laagste premie of inleg.

Ook geen minimumlooptijden meer voor box-3-kapitaalverzekering

De minimumlooptijden zijn ook vervallen voor de vrijstelling voor een kapitaalverzekering in box 3 van vóór 1 januari 2001. U kunt de vrijstelling vrij benutten, dus ook zonder dat u het kapitaal gebruikt voor de aflossing van een eigenwoningschuld of restschuld.

Beperking renteaftrek bij latere verhuizing

Bent u van plan te verhuizen? Een eerdere aflossing op uw hypotheek betekent dat uw renteaftrek voor een nieuwe hypotheek bij een latere verhuizing mogelijk wordt beperkt door de werking van de zogenoemde bijleenregeling. Uw eigenwoningreserve (het verschil tussen de netto verkoopprijs van uw verkochte woning en uw hypotheek) is groter door de eerdere aflossing op de eigenwoningschuld. U wordt geacht deze (grotere) reserve te herinvesteren in uw nieuwe woning. In zoverre heeft u geen renteaftrek voor de nieuwe eigenwoningschuld.

Check uw dubbele hypotheekrenteaftrek

Staat uw voormalige eigen woning te koop en bent u inmiddels verhuisd naar een andere eigen woning? Of heeft u de woning al wel verkocht, maar nog niet overgedragen aan de koper? U kunt dan tijdelijk zowel de rente van de hypotheek op uw voormalige woning als van de hypotheek op uw huidige eigen woning in aftrek brengen in uw IB-aangifte. Dat geldt ook voor de situatie waarin u al een woning heeft gekocht, maar nog niet bent verhuisd of waarin u een woning laat bouwen. De termijn voor de dubbele hypotheekrenteaftrek is in de regel drie jaar. Ga na of u nog dubbele renteaftrek heeft.

Loopt uw termijn af voor dubbele renteaftrek bij verhuur?

Verhuurt u inmiddels tijdelijk uw niet verkochte woning? Tijdens de verhuur heeft u dan geen renteaftrek. Maar als die verhuur eindigt binnen de 3-jaarstermijn voor dubbele renteaftrek, dan herleeft de dubbele renteaftrek voor de resterende termijn van 3 jaar. Zodra de 3-jaarstermijn is verstreken, heeft u daarna bij beëindiging van de verhuur definitief geen recht meer op renteaftrek, tenzij u zelf weer in de tijdelijk verhuurde woning gaat wonen.

Verhuur niet verkochte woning nog even uitstellen of juist niet

Overweegt u om uw niet verkochte eigen woning tijdelijk te verhuren? In dat geval kan het verstandig zijn om dit over de jaarwisseling heen te tillen. De woning en de hypotheek gaan namelijk tijdens de verhuurperiode tot uw box 3-vermogen behoren. De peildatum voor de box 3-heffing is 1 januari van het kalenderjaar. Heeft u nog overwaarde op uw niet verkochte woning en stelt u de aanvang van de verhuur uit tot na de jaarwisseling, dan bespaart u dus box-3-belasting. Is uw hypotheekschuld hoger dan de waarde van uw woning, dan staat uw woning 'onder water'. In dat geval kan het wel aantrekkelijk zijn om de verhuur nog dit jaar te starten.

Stel levering van uw verkochte woning nog even uit

Verkoopt u dit (na)jaar uw eigen woning met een overwaarde maar heeft u aan het eind van het jaar nog geen nieuwe eigen woning gekocht? U doet er dan verstandig aan om de levering uit te stellen tot na 1 januari 2018. Zolang de levering nog niet heeft plaatsgevonden, blijft de woning tot box 1 behoren. De overwaarde hoeft u dan op de peildatum 1 januari 2018 niet op te nemen in de rendementsgrondslag van box 3. Staat uw huis 'onder water'? Dan is levering in 2017 juist voordelig voor de box-3-heffing. Dit geldt ook als u nog dit jaar een woning wilt kopen met eigen vermogen.

Nu uw auto van de zaak vervangen of juist niet?

Rijdt u nog in een (zeer) zuinige (bestel)auto van de zaak? In dat geval heeft u een bijtelling wegens het privégebruik van 0%, 4%, 7%, 14%, 15%, 20% of 21%, afhankelijk van de CO₂-uitstoot van uw (bestel)auto. Sinds dit jaar zijn er nog maar twee bijtellingscategorieën: 4% voor de nul-emissieauto en 22% voor alle andere auto's. U mag echter nog 60 maanden (vanaf de 1^e tenaamstelling) het oude bijtellingspercentage van de auto houden. Heeft u met uw huidige auto van de zaak een groot deel van de 60-maandstermijn nog niet benut, dan is het meestal voordeliger om deze termijn van maximaal 60 maanden eerst uit te rijden, voordat u overgaat tot vervanging van de auto, tenzij u overgaat van een (zeer) zuinige auto naar een nul-emissieauto.

Na 60 maanden hogere bijtelling

De termijn van 60 maanden waarin het oude bijtellingspercentage blijft gelden, bestaat al sinds 1 juli 2012. Sindsdien worden de CO₂-grenzen voor de bijtelling van milieuvriendelijke auto's van de zaak jaarlijks neerwaarts bijgesteld. Vanaf 1 juli 2017 zijn de eerste 60-maandstermijnen dus verlopen. Wat betekent dit voor uw bijtelling als u in deze auto blijft rijden?

Stel, u rijdt in een volledig elektrische auto die u 1 november 2012 heeft aangeschaft. U heeft dan nog tot 1 november 2017 0% bijtelling wegens privégebruik van de auto. Op 1 november vervalt de 60-maandstermijn en wordt de bijtelling wegens privégebruik 7%. Dat percentage geldt ook nog in 2018. Als u een lagere bijtelling wenst, zult u uw auto van de zaak moeten vervangen door een nieuwe volledig elektrische auto. Uw bijtellingspercentage bedraagt dan 4%.

Rijdt u in een niet (volledig) elektrische auto die u op 1 november 2012 heeft aangeschaft? In dat geval blijft het huidige bijtellingspercentage nog tot 1 november 2017 gelden, daarna wordt de bijtelling 25%! U kunt dit voorkomen door de auto te vervangen. Het bijtellingspercentage van de nieuwe niet elektrische auto van de zaak wordt dan 22%.

Tip; uitzondering

Op (zeer) zuinige auto's die vóór 1 juli 2012 (met bijtellingspercentages van 14% en 20%) zijn aangeschaft, blijven de oude regels tot 2019 van toepassing, mits de auto niet van eigenaar wisselt of, wel van eigenaar wisselt maar de bestuurder dezelfde persoon blijft. Heeft u dus vóór 1 juli 2012 uw (zeer) zuinige auto van de zaak aangeschaft en het kenteken voor het eerst op naam gesteld, dan kunt u langer dan 60 maanden van de lage bijtelling profiteren.

Overgangsregeling niet gunstig voor onzuinige auto's

De overgangsregeling pakt ongunstig uit als u in een auto rijdt, waarvoor een bijtelling van 25% geldt. Sinds 1 januari 2017 is dit bijtellingspercentage voor het privégebruik van een auto van de zaak 22% geworden, maar dit geldt niet voor de auto's van de zaak met een bijtelling van 25% die al eerder voor het eerst op naam zijn gesteld in het kentekenregister. Zij behouden vanaf de 1^e tenaamstelling voor altijd het hogere bijtellingspercentage van 25%. Wilt u niet (per se) in een nul-emissieauto rijden maar wel een lagere bijtelling? In dat geval zult u uw huidige auto zo snel mogelijk moeten vervangen. Voor de nieuwe auto geldt dan een bijtellingspercentage van 22%.

Vergeet niet uw lijfrentepremie te betalen

Heeft u een pensioentekort, dan kunt u hiervoor een aanvullend inkomen regelen. Bijvoorbeeld door bij een verzekeraar een lijfrentepolis te sluiten of bij een bank een lijfrentebankspaarproduct. De lijfrentepremie die u in 2017 betaalt, kunt u aftrekken in uw aangifte IB 2017. Het is niet meer mogelijk om na afloop van het jaar de lijfrentepremie te betalen en dan de aftrek terug te wentelen naar het voorafgaande jaar.

Tijdelijke maatregel te veel betaalde lijfrentepremies eindigt

De afgelopen jaren zijn de mogelijkheden ingeperkt om betaalde lijfrentepremies af te trekken. Het kan daarom maar zo gebeuren dat u meer premie heeft betaald, dan dat u nog in aftrek kon brengen, bijvoorbeeld omdat u al jaren dezelfde premie betaalt en er vanuit gaat dat die premie nog steeds aftrekbaar is. Wilt u eigenlijk alleen lijfrentepremie betalen voor zover deze aftrekbaar is, dan kunt u gebruikmaken van een tijdelijke regeling om de 'te veel' betaalde lijfrentepremies zonder belastingheffing terug te laten betalen door de uitvoerder. Deze tegemoetkoming geldt voor betalingen die zijn gedaan tot en met 31 december 2016. De inspecteur moet wel eerst toestemming geven.

Tip

Controleer of er bij u tot en met 31 december 2016 sprake was van 'te veel' betaalde premies. Als dit het geval was, zorg er dan voor dat de inspecteur uiterlijk op 31 december 2017 uw verzoek om toestemming voor de terugbetaling heeft ontvangen.

Minder belasting betalen in box 3

Voor de heffing in box 3 geldt slechts één peildatum: 1 januari van het kalenderjaar. De waarde van uw vermogen op 1 januari 2018 is dus bepalend voor de inkomstenbelasting die u dat jaar in box 3 verschuldigd bent. Het kan dus verstandig zijn om de geplande aankoop van dure goederen die niet tot box 3 worden gerekend (denk aan een auto, boot of kunstwerk), nog dit jaar te doen.

Belastingsschulden kunt u niet aftrekken van uw vermogen in box 3. Maar betaalt u deze schulden vóór 31 december 2017, dan wordt uw vermogen in box 3 wel lager en bespaart u dus box-3-heffing. Een uitzondering wordt gemaakt voor de nog te betalen erfbelasting. Die schuld is wel aftrekbaar van uw box-3-vermogen.

Actiepunten in de schenk- en erfbelasting

Bespaar erfbelasting via jaarlijkse schenking aan uw kinderen

Bij uw overlijden wordt over uw vermogen erfbelasting geheven. Uw kinderen betalen 10% en/of 20% erfbelasting. Door tijdens uw leven gespreid te schenken, draagt u alvast vermogen over aan uw kinderen. Bij uw overlijden is er dan minder vermogen waarover zij erfbelasting verschuldigd zijn. Schenken levert dus in de toekomst een belastingbesparing op. U kunt fiscaal vriendelijk vermogen overhevelen naar uw kinderen door jaarlijks een bedrag van € 5.320 (bedrag in 2017) vrijgesteld te schenken. Uw kinderen hoeven dan geen aangiftebiljet voor de schenkbelasting in te dienen. Als u meer schenkt, moet over het meerdere schenkbelasting worden betaald. In dat geval moeten uw kinderen uiterlijk vóór 1 maart 2018 een aangiftebiljet voor de schenkbelasting hebben ingediend.

Eenmalig vrijgesteld schenken aan uw kinderen

Naast de jaarlijkse schenking kunt u uw kinderen (of hun partners) als zij ouder zijn dan 18 en jonger dan 40 jaar, ook eenmalig een hoger bedrag vrijgesteld schenken. Deze eenmalige schenking bedraagt € 25.526 (bedrag in 2017). Daarnaast kunt u aan deze kinderen – in plaats van de eenmalig verhoogde schenking – ook een extra verhoogde eenmalig vrijgestelde schenking doen van € 53.176 (bedrag in 2017). Zij moeten de schenking dan wel gebruiken voor een dure studie (ten minste € 20.000). Voor deze schenking is een notariële schenkingsakte nodig. Tot 1 januari 2017 gold deze extra verhoogde eenmalige schenkingsvrijstelling ook voor de eigen woning. Deze eenmalige verhoogde schenkingsvrijstelling is echter sindsdien verhoogd naar € 100.000 (zie onder punt 5.3).

Uitzondering bij eenmalige schenking vóór 1 januari 2010

Als uw kind vóór 1 januari 2010 al gebruik heeft gemaakt van de verhoogde eenmalige vrijstelling, dan geldt als tijdelijke regeling dat u nog een extra eenmalige vrijgestelde schenking kunt doen van € 27.650 (bedrag in 2017). Die schenking moet uw kind dan wel benutten voor een dure studie. De extra verhoogde eenmalig vrijgestelde schenking mag ook worden gesplitst in:

- een deel dat voor een dure studie wordt gebruikt; en
- een deel dat voor andere doeleinden wordt aangewend, mits het laatstgenoemde deel niet meer bedraagt dan € 25.526 (bedrag in 2017). U moet de delen dan wel in hetzelfde kalenderjaar schenken en u mag deze vrijstelling uiteraard niet al eerder hebben benut.

Digitaal aangifte doen

Voor de eenmalig vrijgestelde schenkingen moet uw kind een schenkingsaangifte indienen, waarin hij/zij een beroep doet op de eenmalige vrijstelling. Uw kind moet die aangifte vóór 1 maart 2018 indienen. Dat kan inmiddels ook digitaal door met de DigiD in te loggen op MijnBelastingdienst.

Schenken voor de eigen woning in 2017

Sinds 1 januari 2017 is de bestaande eenmalige verhoogde schenkingsvrijstelling voor de eigen woning permanent verhoogd naar € 100.000 per schenker. De begunstigde hoeft geen kind van de schenker te zijn om de permanente eenmalige schenkingsvrijstelling voor de eigen woning te kunnen benutten. Hij/zij moet wel voldoen aan de leeftijdsgrenzen. De begunstigde (of zijn/haar fiscaal partner) moet tussen 18 en 40 jaar zijn. Verder kan de begunstigde maar één keer van dezelfde schenker een schenking krijgen met toepassing van de vrijstelling tot € 100.000. Het is ook mogelijk geworden om de schenking te spreiden over drie achtereenvolgende jaren.

Let op

Bij een vrijgestelde schenking voor de eigen woning die gespreid over twee of drie jaren plaatsvindt, moet de begunstigde (of zijn/haar fiscaal partner) in al deze jaren aan de leeftijdsgrenzen voldoen.

Al eerder een verhoogde schenkingsvrijstelling benut?

Het kan zijn dat de begunstigde vóór 2017 al gebruik heeft gemaakt van een eenmalig verhoogde vrijstelling. Is de begunstigde geen kind van de schenker en heeft hij/zij gebruikgemaakt van de tijdelijk verhoogde schenkingsvrijstelling voor de eigen woning in de periode oktober 2013 tot 1 januari 2015? In dat geval kan geen vrijgestelde aanvulling worden gedaan.

Is de begunstigde uw kind?

In dat geval hangt het af van het jaar waarin uw kind die schenkingsvrijstelling heeft benut of die schenking nog vrijgesteld kan worden aangevuld tot maximaal € 100.000 in 2017 en/of 2018. Heeft uw kind een eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling benut in de jaren 2010 tot en met 2014? In dat geval is in het geheel geen aanvulling mogelijk in 2017 en latere jaren.

Heeft uw kind een eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling benut in 2015 of 2016? In 2017 en/of 2018 kan dan in totaal nog € 46.612 belastingvrij worden geschonken voor de eigen woning. Dat geldt ook als uw kind de vrijstelling voor de eigen woning in 2015 of 2016 niet maximaal heeft benut. Heeft u uw kind (of diens partner) in 2016 bijvoorbeeld € 30.000 geschonken met toepassing van de vrijstelling in plaats van het maximum van € 53.016 (in 2016)? U kunt in dat geval dus niet maximaal € 70.000 aanvullen, maar slechts € 46.612.

Na 2018 is geen enkele vrijgestelde aanvulling meer mogelijk als in de jaren 2010 tot en met 2016 door uw kind al een verhoogde vrijstelling is gebruikt.

Kies de juiste WOZ-waarde voor de geërfde woning

Als u een woning erft, dan moet u de waarde van die woning in beginsel op de WOZ-waarde waarderen van het jaar van overlijden. De peildatum van die WOZ-waarde is 1 januari van het jaar vóór het overlijdensjaar. U mag ook kiezen voor de WOZ-waarde op de peildatum van het overlijdensjaar. Daar moet u in de aangifte voor de erfbelasting dan wel expliciet om verzoeken. Bij een overlijden in 2017 wordt de waarde van de geërfde woning zonder verzoek dus op de WOZ-waarde 2017 vastgesteld, met als waardepeildatum 1 januari 2016. Mèt verzoek wordt de WOZ-waarde van 2018 gehanteerd, met de waardepeildatum van 1 januari 2017. Nu de huizenprijzen de afgelopen jaren voortdurend zijn gezakt, kan u dit erfbelasting schelen.

Serviceflats op marktwaarde waarderen

Erft u een serviceflat? De WOZ-waarde is dan vaak veel hoger dan de waarde waarvoor u de flat kunt verkopen. Als dit al lukt, want serviceflats zijn moeilijk verkoopbaar. Daarom mag u de serviceflat voor de erfbelasting op de marktwaarde waarderen. Deze waarde moet dan wel minimaal 30% lager zijn dan de WOZ-waarde. Laat daarom een taxatierapport opmaken om dit waardeverschil aan te tonen.